Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Werkprogramma

2027

Inspectie Justitie en Veiligheid



Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **2**

Voorwoord **3**

1. Toezicht in 2027 ..... **6**

1.1 Migratieketen 6

1.2 Strafrechtketen 7

Politie(organisatie) 7

Sanctietoepassing 8

1.3 Jeugdstrafrechtketen 8

1.4 Nationale veiligheid en weerbaarheid 9

1.5 Markttoezicht 9

Experiment Gesloten Coffeeshopketen (EGC) 10

Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki) 10

2. Organisatie **11**

2.1 Interne ontwikkelingen 11

2.2 Financiën 11

2.3 Personeel 11

2.4 Nieuwe toezichttaken 11

Voorwoord

Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn. Dat is het afgelopen jaar weer volop gebleken uit onze bevindingen. De druk op de taakuitvoering in het domein van Justitie en Veiligheid (JenV) is onverminderd hoog. Daarbij zijn de ambities groot en de maatschappelijke verwachtingen hoog, wat die druk alleen maar doet toenemen.

Als inspectie zien wij als geen ander hoe organisaties onder ons toezicht zich inspannen om, ondanks de capaciteits- en personeelstekorten, effectief en efficiënt hun taken uit te voeren en bij te dragen aan de ambities in het JenV-domein. Tegelijkertijd heeft de druk op de taakuitvoering onvermijdelijk gevolgen voor de rechtsbescherming en de veiligheid van mensen in Nederland. Daarom is het zo van belang dat wij als inspectie de risico's die daardoor ontstaan blijven signaleren en adresseren.

Als inspectie signaleren wij een toenemend risico op de erosie van rechtstatelijke waarborgen. Zo constateerden wij bijvoorbeeld dat de Dienst Identificatie en Screening Asielzoekers (DISA), zonder wettelijke bevoegdheden 'quickchecks' uitvoerde om de inhoud van telefoons en laptops van asielzoekers te onderzoeken. Ook bleek uit ons onderzoek naar vrijheidsbeperkende locaties van het COA dat op de verscherpt toezichtlocaties (VTL's) beveiligers werkzaam zijn die zonder wettelijke grondslag preventief optreden en dwang toepassen. Verder zien wij dat het pedagogisch uitgangspunt in de jeugdstrafrechtketen te lang en steeds verdergaand onder druk komt te staan, met gevolgen voor de veiligheid van jeugdigen en medewerkers in Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI's).

Om dergelijke risico's en bevindingen effectief te kunnen blijven adresseren, hebben wij het afgelopen jaar opnieuw gekeken naar ons toezicht en zijn wij van start gegaan met het opstellen van een nieuwe visie op toezicht. Dit gaat bijdragen aan de juiste balans tussen het zijn van zowel een effectieve en efficiënt georganiseerde toezichthouder, als een toezichthouder die onverminderd scherp is op het beschermen van de waarborgen van onze rechtsstaat. Zo kunnen wij ook in de toekomst blijven opereren als gezaghebbende toezichthouder en bijdragen aan de kwaliteit van de taakuitvoering in het JenV-domein.

Hoe eerder wij risico's signaleren, hoe groter de meerwaarde van ons toezicht is voor alle mensen die afhankelijk zijn van de overheid in de (jeugd)strafrechtketen, migratieketen, het stelsel van de crisisbeheersing, de nationale veiligheid en andere JenV-domeinen. Daarom volgen wij in 2027 actief de relevante ontwikkelingen rondom nieuwe wet- en regelgeving en gaan wij ons toezicht in 2027 steeds meer integraal inzetten door de werking van ketens en stelsels als geheel te monitoren. Dit vermindert de druk op individuele organisaties en bevordert dat organisaties in ketens hun gedeelde maatschappelijke opgave voor ogen houden.

Zo volgen wij in 2027 de implementatie van het Europees Asiel- en Migratiepact, dat medio juni 2026 in werking is getreden. Hierbij kijken wij expliciet naar de naleving van grondrechten en naar keteneffecten. Ook gaan wij onderzoeken hoe de politie waarborgt dat geweld rechtmatig wordt toegepast, omdat de maatschappelijke onrust over de inzet van deze bevoegdheid fnuikend is voor het vertrouwen in de overheid en het goed functioneren van de rechtstaat. Om goed toezicht te kunnen houden op alle ketens en stelsels in het JenV-domein is het wel van belang dat de randvoorwaarden daarvoor op orde zijn. Zo kunnen wij volgend jaar dankzij een langverwachte wijziging van de Politiewet meer integraal toezicht houden op het stelsel beveiligen van personen. Wij blijven ons actief inzetten voor de verdere borging van onze bevoegdheden in wet- en regelgeving.

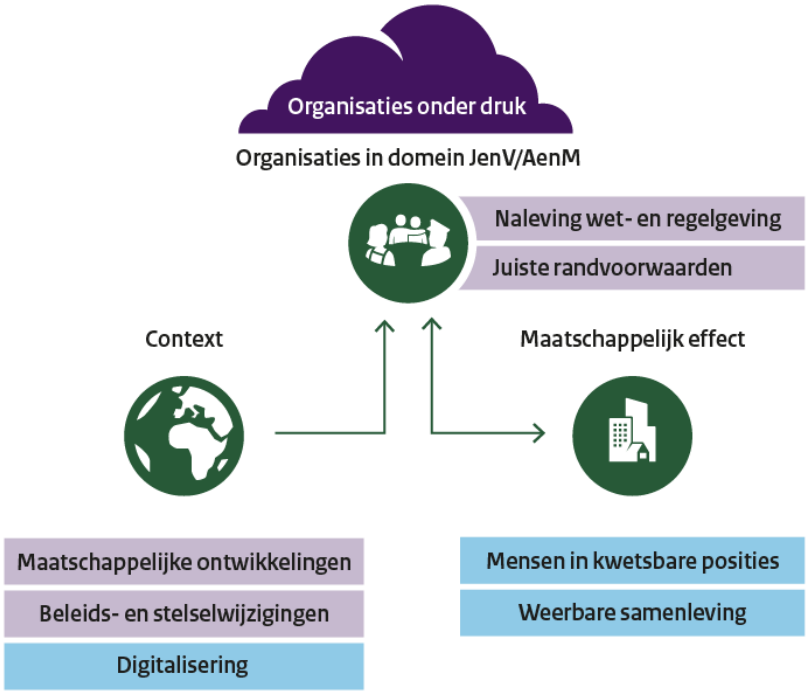
Tot slot zijn wij erkentelijk voor de waardevolle bijdragen die wij vanuit het veld en onze Raad van Advies hebben ontvangen voor ons werkprogramma. Die bijdragen helpen ons om prioriteiten aan te scherpen, signalen beter te duiden en onze toezichtinterventies te laten aansluiten op wat nodig én mogelijk is in de praktijk. Zo realiseren wij met elkaar toezicht dat werkt, met recht voor iedereen.

Liesbeth Huijzer
Waarnemend inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

Inleiding

Het domein van Justitie en Veiligheid (JenV) is complex en dynamisch. Een wendbare, vooruitkijkende toezichthouder is in dit domein onmisbaar. Hierbij presenteren wij onze voorgenomen toezichtactiviteiten in 2027. Het Werkprogramma 2027 is de derde uitwerking van het Meerjarenperspectief (MJP) 2025–2028. Parallel aan de uitvoering van dit werkprogramma werken wij verder aan onze nieuwe visie op toezicht, die richtinggevend zal zijn bij alle toekomstige keuzes in het kader van de doorontwikkeling van het toezicht en de inrichting van de organisatie. Zo kunnen wij ook in de toekomst een effectieve en gezaghebbende toezichthouder blijven.

Het Meerjarenperspectief in beeld



In de visie op toezicht zetten wij onze beweging naar keten- en stelseltoezicht door. In lijn daarmee presenteren wij onze voorgenomen toezichtactiviteiten voor het eerst aan de hand van de ketens en stelsels waarop wij toezicht houden. Want wanneer er binnen ketens en stelsels niet effectief samengewerkt wordt, ontstaan onvermijdelijk risico's in de taakuitvoering. Juist in de huidige complexe context is goede ketensamenwerking cruciaal. De visie op toezicht zal niet van de ene op de andere dag uitgewerkt zijn en daarom laten wij onze gebruikelijke manier van toezicht niet volledig los.

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid, MJP 2025 - 2028: "De Inspectie Justitie en Veiligheid draagt bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving door toezicht te houden in het domein van Justitie en Veiligheid en Asiel en Migratie. Wij kijken hoe organisaties uitvoering geven aan wet- en regelgeving en het maatschappelijk belang dienen. Ook bezien we de condities waaronder deze organisaties hun taken moeten uitvoeren.

Onder ons toezicht vallen onder andere de politie, kinderbescherming, gevangenissen, Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI's), forensische klinieken, brandweer, de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, veiligheidsregio's en organisaties in de migratieketen. Ook zien wij toe op marktpartijen, namelijk de coffeeshops en wiettelers die meedoen aan het Experiment Gesloten Coffeeshopketen (het Wietexperiment) en op incassodienstverleners.

In ons toezicht hebben we onder meer aandacht voor de rechtsbescherming van mensen die te maken hebben met organisaties in het domein van JenV/AenM, waarvan het werk soms stevig ingrijpt op het (persoonlijk) leven van mensen. Wij signaleren, agenderen, reflecteren, oordelen en handhaven (waar bevoegd)."

De focusthema's uit het MJP blijven onverminderd van belang. Zo richten wij ons toezicht nadrukkelijk op mensen in een kwetsbare positie en op het maatschappelijk effect dat organisaties onder ons toezicht beogen, zoals het bijdragen aan een weerbare samenleving. Daarbij betrekken wij expliciet de context waarin deze organisaties opereren, waaronder ontwikkelingen op het gebied van digitalisering en de krapte op de arbeidsmarkt. Wij kijken in die context ook naar de aansturing van organisaties en de relatie tussen het Rijk en medeoverheden. In dit werkprogramma verdiepen wij deze strategische speerpunten.

Bij de prioritering van onze toezichtactiviteiten maken wij allereerst per domein een inschatting van waar de grootste risico's in de taakuitvoering zitten, wat het probleemoplossend vermogen van de organisatie onder toezicht is, wat het handelingsperspectief van de inspectie is en waar wij uiteindelijk de meeste impact van het toezicht verwachten. Zo kunnen wij onze schaarse capaciteit zo effectief mogelijk inzetten. Als onze doorlopende risicoanalyses daar aanleiding toe geven, kunnen wij de prioritering binnen de uitvoering van het werkprogramma aanpassen.

Naast de specifieke thema's en activiteiten die in het Werkprogramma 2027 zijn opgenomen, voeren wij ook in al onze toezichtdomeinen activiteiten uit in het kader van reguliere toezichtactiviteiten. Dit omvat bijvoorbeeld het bezoeken van locaties, het behandelen van (piket)meldingen, het versterken van onze informatiepositie, de opvolging van verbetermaatregelen uit lopende toezichtactiviteiten en daarmee het stimuleren van het lerend vermogen van organisaties onder toezicht en de contacten met andere toezichthouders en relevante stakeholders.

Dit werkprogramma is als volgt opgebouwd: in hoofdstuk 1 presenteren wij onze voorgenomen toezichtactiviteiten in 2027. In hoofdstuk 2 geven wij een update over relevante ontwikkelingen in de organisatie van de Inspectie JenV.



1. Toezicht in 2027

1.1 Migratieketen

Met onze visie op toezicht zetten wij een stip op de horizon en werken wij toe naar een meer integrale benadering van ketens en stelsels als geheel. In 2027 monitoren wij de implementatie van het Europese Asiel- en Migratiepact (hierna: het pact). Wij volgen de ontwikkelingen naar aanleiding van deze stelselwijziging op de voet en gaan na hoe de implementatie binnen de migratieketen verloopt. Wij besteden hierbij in het bijzonder aandacht aan de wachttijden voor de groep vreemdelingen die voor de inwerkingtreding van het pact een asielaanvraag hebben gedaan.

Samen met het College voor de Rechten van de Mens (CRM) is de Inspectie JenV aangewezen als toezichthouder op de naleving van grondrechten tijdens het screeningsproces aan de binnen- en buitengrenzen, de asielgrensprocedure en de grensdetentie. Binnen dit toezichtmechanisme kijkt de Inspectie JenV specifiek hoe de grondrechten worden nageleefd in dat proces. In 2027 zullen wij dit toezichtmechanisme verder vormgeven. Daarbij besteden wij onder andere aandacht aan de rechtspositie van asielzoekers, maar kijken wij ook naar de toerusting van de medewerkers als het gaat om bijvoorbeeld het herkennen van kwetsbaarheden bij asielzoekers en het onderkennen van signalen die de nationale veiligheid aangaan. Daarnaast volgen wij de ontwikkelingen ten aanzien van de Terugkeerverordening, waaronder de mogelijkheid om transit- en terugkeerhubs te realiseren in derde landen. Mede door de korte implementatietijd van de verordening, signaleren wij hier mogelijke risico's.

Eind 2026 starten wij met een onderzoek naar het zicht op de veilige ontwikkeling van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) in een kwetsbare positie. Hierbij onderzoeken wij in hoeverre organisaties in de vreemdelingen- en jeugdstrafrechtketen in staat zijn om hun maatschappelijke opgave uit te voeren ten aanzien van het realiseren van passende opvang, begeleiding en interventies van amv in een kwetsbare positie. Wij

hebben oog voor zowel de amv die niet met justitie in aanraking is geweest en de amv waarbij dat wel het geval is. Hierbij nemen wij expliciet het handelingsperspectief van organisaties in de betrokken ketens mee. Dit onderzoek zal doorlopen in 2027.

Een aantal wettelijke taken en eerder ingezette onderzoeken loopt in 2027 door. Bij het toezicht op nationale uitzettingen besteden wij aandacht aan de positie van minderjarigen en andere kwetsbare groepen. Daarnaast zijn wij voornemens om conform afspraak binnen de Frontex pool of forced return monitors circa twaalf uitzettingen in EU-verband te inspecteren, in het kader van bijstand aan medelidstaten. Verder vervolgen wij onze oriëntatie naar het proces van staandehouding en inbewaringstelling voorafgaand aan een uitzetting.

Ook in 2027 zullen wij risicogericht bezoeken brengen aan de opvanglocatie van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in Ter Apel. Net als in voorgaande jaren gaan wij in 2027 het gesprek aan met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) over het leeftijdsonderzoek dat zij uitvoeren[1].

In 2027 zal verdere uitvoering worden gegeven aan het toezicht op de grenstaken van de Zeehavenpolitie (ZHP). Hierbij zullen onder andere de

[1] De Inspectie JenV is in 2016 aangewezen als toezichthouder op de werkzaamheden van het NFI en de IND bij het leeftijdsonderzoek, bij het beëindigen van de rol van de Commissie leeftijdsonderzoek.

aanbevelingen voortvloeiend uit Toezicht op de Maritieme Grenzen (2020) betrokken worden.

1.2 Strafrechtketen

Binnen de strafrechtketen is een integrale benadering van het toezicht niet altijd mogelijk, aangezien enkele strafrechtelijke processen buiten het mandaat van de Inspectie JenV vallen. Zo houden wij geen toezicht op het Openbaar Ministerie (OM) en heeft de rechterlijke macht een onafhankelijke positie. De Inspectie JenV houdt dus enkel toezicht op onderdelen van de strafrechtketen, maar neemt de onderdelen waar zij geen toezicht op houdt wel mee in de context van haar toezicht.

Parallel aan de beweging naar ketentoezicht voeren wij in 2027 ook nog enkele onderzoeken uit naar de politieorganisatie. Omdat de beweging naar ketentoezicht in 2027 nog niet volledig gerealiseerd zal zijn, mede aangezien er nog onderzoeken vanuit de oorspronkelijke onderzoeksdomeinen doorlopen, worden de onderzoeken op het terrein van de politie en de sanctietoepassing hieronder afzonderlijk weergegeven.

Politie(organisatie)

Opsporing ligt aan de basis van de strafrechtketen. In 2027 doen wij een oriëntatie naar netwerken in de opsporing. Zowel in de aanpak van veelvoorkomende criminaliteit (VVC), zogenaamde High Impact Crimes (HIC) en de ondermijnende misdaad werkt de politie steeds vaker samen met publieke en private partners. Die samenwerking kan de effectiviteit van het politiewerk vergroten, doordat expertise van andere organisaties kan worden benut. Tegelijkertijd kan samenwerken ook risico's met zich meebrengen, bijvoorbeeld rond de verdeling van taken en bevoegdheden en het zorgvuldig delen van informatie.

Het zorgen voor een grotere én een meer gedifferentieerde opsporingscapaciteit is een van de grotere uitdagingen waarmee het politiekorps momenteel te maken heeft. Om hierin te voorzien zijn onder meer vier leerroutes (door)ontwikkeld die voorbereiden op het werken in de opsporing. De Inspectie JenV is in 2026 een onderzoek gestart naar de kwaliteit van deze opleidingen. Dit onderzoek loopt door in 2027.

Zo vervolgen wij ons onderzoek naar het proces van intake en service, een van de hoofdprocessen van de politie. De politie is voornemens hervormingen door te voeren in dit proces. Wij volgen deze ontwikkelingen op de voet.

Omdat wij hebben gezien dat dit thema erg leeft in de samenleving, doen wij in 2027 onderzoek naar hoe de politie waarborgt dat geweld rechtmatig wordt toegepast.

Tot slot lopen er nog enkele onderzoeken door die raken aan diverse ontwikkelingen in de politieorganisatie. Dat zijn de onderzoeken intelligence in de opsporing, datagedreven werken en digitale wijkagent. Begin 2027 ronden wij het lopende onderzoek naar het gebruik van intelligence in de



opsporing af. Ook publiceren wij het onderzoek naar Uitsluiting, Discriminatie en Racisme (UDR) binnen de politie en doen wij in opnieuw verslag van de toepassing van de hackbevoegdheid door de politie.

Sanctietoepassing

Ten aanzien van de sanctietoepassing signaleert de Inspectie JenV al langere tijd dat de kwaliteit van de taakuitvoering en bestaande wettelijke normen ernstig onder druk staan door capaciteitstekorten en personele tekorten. Binnen het thema 'stelsels onder druk' richten wij ons op de gevolgen van deze druk op de rechtspositie van gedetineerden en cliënten in het gevangeniswezen en de forensische zorg, de veiligheid voor de gedetineerden, cliënten en personeel en de veiligheid van de maatschappij als geheel. Hierbij nemen wij de ontwikkelingen n.a.v. het meerjarig actieplan gevangeniswezen van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) in onze toezichtactiviteiten mee.



Ook besteden wij in 2027 aandacht aan de risico's van ondermijnende criminaliteit. Daarnaast onderzoeken wij in 2027 het risicomanagement in instellingen voor forensisch beschermd wonen. Wij richten ons daarbij op de wijze waarop medewerkers van beschermd wonen locaties de risico's op recidive bij forensische cliënten identificeren, signaleren en beperken.

1.3 Jeugdstrafrechtketen

Ook het toezicht binnen de jeugdstrafrechtketen vraagt een brede blik en integrale benadering. In dat kader kijken wij hoe de keten opvolging geeft aan de aanbevelingen uit het onderzoek "Pedagogisch uitgangspunt onder druk", om te bezien waar nog knelpunten zitten. Verder starten wij een oriëntatie naar de rollen en verantwoordelijkheden van gecertificeerde instellingen (GI's) en de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) in geval een jongere niet voldoet aan de voorwaarde zoals gesteld in de opgelegde (taak of leer-) straf of (jeugdreclasserings-) maatregel. Bij deze oriëntatie betrekken wij de voornoemde organisaties en andere relevante ketenpartners.

Wij borduren voort op het ontwikkelen van het toezicht op de RvdK. In 2027 vernieuwen wij, in samenwerking met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de RvdK, ons toetsingskader met normen, criteria en toetsingsvragen.

In 2027 verkennen wij een mogelijk onderzoek naar de aanpak van online jeugdcriminaliteit door de jeugdstrafrechtketen.

Het toezicht van de Inspectie JenV op de Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI's) en de Kleinschalige Voorzieningen Justitiële Jeugd (KVJJ's) zal in nauwe afstemming met de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), IGJ en Inspectie van het Onderwijs (IvhO) plaatsvinden. In 2026 deed de inspectie onderzoek naar JJI Lelystad en JJI Teylingereind en constateerde zij ten aanzien van het stelsel steeds verder gaande versobering van het verblijf van jeugdigen in JJI's. De staatssecretaris van JenV werkt momenteel aan een herbezinning, die moet leiden tot een uitvoerbare opdracht voor JJI's, gelet op de beschikbaarheid van personeel, capaciteit en financiën. In 2027 ligt er daarom extra focus op het volgen van de herbezinning op de opdracht van de JJI's en op de voorbereidingen en de start van JJI Harreveld, die in 2027 voorzien is.

1.4 Nationale veiligheid en weerbaarheid

In 2027 onderzoeken wij de ervaringen van te beveiligen personen (TBP's) binnen het stelsel Beveiligen van Personen. Het stelsel is bedoeld om mensen te beschermen die ernstig worden bedreigd, dus hun ervaringen bieden belangrijke inzichten in de werking van het stelsel en in mogelijke verbeterpunten. Daarom gaan wij in gesprek met TBP's om hun ervaringen systematisch in kaart te brengen. Daarnaast richten wij ons op de samenwerking tussen de politie en Koninklijke Marechaussee bij de uitvoering van veiligheidsmaatregelen binnen het stelsel Beveiligen van Personen, met specifieke aandacht voor de praktijk van samenwerken en eventuele knelpunten.

Ons toezicht op de coördinatietaak van de NCTV loopt in 2027 door. Na de nulmeting, die eind april 2026 is gepubliceerd, volgen wij dit en komend jaar de gesignaleerde risico's op. Op basis van het opgestelde normenkader starten wij in najaar 2026 met een risicogericht thematisch onderzoek naar de NCTV, dat doorloopt in 2027.

In het licht van een veranderend dreigingsbeeld wordt op dit moment door verschillende organisaties geïnvesteerd in de weerbaarheid van de Nederlandse samenleving. Denk aan de campagne "Denk Vooruit" en het inrichten van 'noodsteunpunten' waar mensen in geval van crisis terecht kunnen. Bijkomend wordt er geïnvesteerd in de weerbaarheid van organisaties zelf: kunnen zij omgaan met nieuwe crises en dreigingen? En wordt de continuïteit van belangrijke processen voldoende gegarandeerd? De Inspectie JenV heeft in 2027 aandacht voor deze ontwikkelingen. Enerzijds wordt bezien hoe de maatschappelijke weerbaarheid versterkt wordt en anderzijds gaat er aandacht uit naar de maatregelen om de organisatorische weerbaarheid van JenV organisaties te versterken, bijvoorbeeld op het gebied van risico- en continuïteitsmanagement.

In 2027 publiceren wij de resultaten van ons onderzoek naar de dekkingsplannen voor de brandweerzorg in de 25 veiligheidsregio's. Centrale



vragen daarbij zijn in hoeverre de plannen uniform, transparant en navolgbaar zijn geïmplementeerd en wat dit betekent voor de operationele slagkracht van de brandweer.

Ten slotte zetten wij de periodieke monitoring van de doorontwikkeling van het stelsel crisisbeheersing en brandweerzorg, die sinds 2024 loopt naar aanleiding van de stelselwijziging, voort, met nadruk op de implementatie van de Landelijke Agenda Crisisbeheersing (versterking van voorbereiding en paraatheid door Rijk en veiligheidsregio's).

1.5 Markttoezicht

De Inspectie JenV houdt naast toezicht op uitvoeringsorganisaties, ook toezicht op marktpartijen. Dit doen wij in het kader van de Wet Experiment

Gesloten Coffeeshopketen (EGC) en de Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki).

Experiment Gesloten Coffeeshopketen (EGC)

Toezicht op het EGC richt zich primair op het borgen van de geslotenheid van de keten. Juiste registratie van de gehele handelsketen in het Track & Trace (T&T)-systeem is daarbij onmisbaar. Monitoren van het T&T-systeem vormt daarom ook in 2027 een van de belangrijkste pijlers van het toezicht door de Inspectie JenV binnen het experiment. Langdurige uitval van het systeem belemmert het toezicht, vooral bij telers waar veel handelingen plaatsvinden en storingen lang doorwerken in de registratie.

Het toezicht is in 2026 uitgebreid naar cannabisextracten na een wijziging van het Besluit experiment gesloten coffeeshopketen. De doorontwikkeling



van deze taak loopt door in 2027, waarbij indien mogelijk de samenwerking met politie en OM wordt opgezocht. Omdat gemeenten binnen het EGC eveneens toezichtbevoegdheden hebben in coffeeshops, blijven wij in 2027 inzetten op een gelijk speelveld in de keten, met aandacht voor gelijkmatige handhaving bij (vergelijkbare) overtredingen.

Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki)

Toezicht op de Wet kwaliteit incassodienstverlening (Wki) richt zich op het beschermen van burgers tegen misstanden in de incassoketen, juist waar sociaaleconomische kwetsbaarheid speelt. In dat verband toetst de Inspectie JenV of incassodienstverleners geregistreerd zijn en zich houden aan de in de Wki opgenomen kwaliteitseisen. Deze taak blijkt omvangrijk, mede door de brede (wettelijke) definitie van het begrip incassodienstverleners.

Sinds 2025 biedt het inspectiemeldpunt Wki een schakelrol om veilig, snel en vertrouwelijk meldingen van misstanden en overtredingen te registreren. Deze meldingen helpen ook om ongeregistreerde dienstverleners sneller te identificeren en waar nodig te handhaven. Wij signaleren verder een toenemend aantal handhavingsverzoeken en zetten het meldpunt in 2027 voort. Wij vinden het belangrijk dat alle incassodienstverleners zich aan dezelfde regels houden. Gelet op het creëren van dit gelijke speelveld, focust de Inspectie JenV zich ook in 2027 sterk op het verhogen van de registratiegraad.

Per 1 oktober 2026 geldt voor schuldenaren een belangrijke bescherming: incassobureaus en gerechtsdeurwaarders moeten dan in het wettelijk register staan ingeschreven. Als dat niet het geval is, is de schuldenaar geen incassokosten of rente verschuldigd. De schuldenaar hoeft in dat geval ook niet op de incasso te reageren. Wij verwachten dat de registratiegraad hiermee toeneemt. Tegelijkertijd zal blijvende aandacht uitgaan voor het verkrijgen van een boetebevoegdheid om overtredingen van de registratieplicht nog effectiever aan te pakken. Ook werken wij in 2027 verder aan de opvolging van de invoeringstoets Wki, die is uitgevoerd in het najaar van 2025.

2. Organisatie

2.1 Interne ontwikkelingen

In 2027 plukken wij de vruchten van de in 2026 uitgerolde interne Ontwikkelagenda. Hiermee is een solide basis neergezet waarbij een aanvang is gemaakt met een nieuwe visie op toezicht, het Programma Doorontwikkeling Toezicht (PDT) verder is uitgewerkt en de structuur van de organisatie is aangepast ten behoeve van een optimale organisatie-inrichting en -sturing. Daarnaast zijn wij in het kader van het programma Datagedreven Werken en AI bezig om structurele datatoegang op te zetten met organisaties onder toezicht, om zo onze informatiepositie verder te versterken en te differentiëren. In 2027 gaan wij de visie op toezicht in samenhang met onder meer het PDT en het Meerjarig IV-plan verder implementeren in de organisatie. Daarbij bouwen wij ook verder aan de weerbaarheid van de eigen organisatie, inclusief borging in sturing en werkwijzen.

2.2 Financiën

De Inspectie JenV heeft in 2027 een budget van €16.445.000 euro[2]. Gezien de reikwijdte van ons toezichtveld, de ambities voor het toezicht en de externe vereisten op het gebied van compliance, zal het een uitdaging worden om binnen dit budget te opereren. Daarnaast vormen bestaande structurele financiële tekorten, bijvoorbeeld door ontbrekende middelen in het budget, en (nieuwe, al dan niet doorbelaste) taakstellingen een extra uitdaging. Wij zullen de eerder ingezette maatregelen voortzetten om in 2027 binnen de financiële kaders te blijven. Indien nodig zullen wij in 2027 aanvullende maatregelen treffen.

2.3 Personeel

De Inspectie JenV heeft recent extra formatieplekken toegekend gekregen naar aanleiding van verschillende nieuwe (toezicht)taken, zoals het toezicht op onderdelen van het Europees Asiel- en Migratiepact. Hiermee komt de formatie in 2027 op ca. 150 fte, exclusief tijdelijke taken die niet in de formatie zijn opgenomen, zoals het meldpunt Wki. In 2027 stellen wij een Strategisch Personeelsplan (SPP) op, dat richtinggevend wordt bij de verdere inrichting van de organisatie.

2.4 Nieuwe toezichttaken

In 2027 kunnen door nieuwe of gewijzigde wetgeving mogelijk extra toezichttaken voor de Inspectie JenV ontstaan. In zulke gevallen onderzoeken wij eerst onder welke randvoorwaarden de taak uitvoerbaar is en in hoeverre het departement daarin voorziet (zoals toereikende financiering en een wettelijke basis voor het toezicht). Daarna beoordelen wij of de nieuwe taak daadwerkelijk bijdraagt aan het verhogen van de kwaliteit van de uitvoering, mede aan de hand van onze visie op toezicht.

Vanuit het bestuursdepartement is een visie op toezicht opgesteld waarin het bestuursdepartement beschrijft wat zij van de toezichthouder op het gebied van Justitie en Veiligheid verwacht. Onze eigen visie op toezicht en de visie van het bestuursdepartement liggen daarmee in elkaars verlengde. De aanleiding ervan is het afgeronde whitepaper traject. In het whitepaper zijn alle ontbrekende bevoegdheden van de Inspectie JenV geïdentificeerd. Op

[2] Exclusief incidentele middelen.

basis van de visie op toezicht wordt er in verbinding met het bestuursdepartement verder gewerkt aan de ontbrekende wettelijke basis en noodzakelijke bevoegdheden voor het toezicht van de Inspectie JenV.

Wij voeren gesprekken met het Directoraat Generaal Straffen en Beschermen over een mogelijke rol in het toezicht op de afbouw van interlandelijke adoptie en op binnenlandse adoptie. Wij zijn bereid dit toezicht op ons te nemen, mits in de benodigde randvoorwaarden wordt voorzien.

In verband met scherpe keuzes omtrent de inzet van onze capaciteit kan ons voorgenomen toezicht op Slachtofferhulp Nederland pas van start gaan zodra in de benodigde randvoorwaarden is voorzien. De Inspectie JenV is hiervoor in afwachting van de benodigde wettelijke grondslag voor dit toezicht.



Inspectie Justitie en Veiligheid
Toezicht, omdat rechtvaardigheid en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn.

Dit is een uitgave van:
Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Hoge Nieuwstraat 8 | 2514 EL Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | **www.inspectie-jenv.nl**

September 2026

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan, mits deze uitgave als bron wordt vermeld.